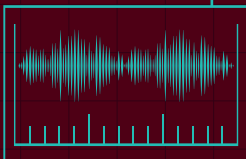
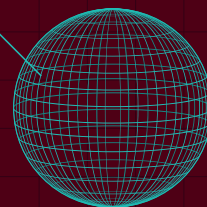
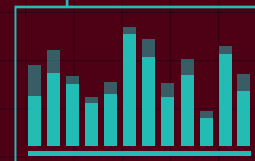

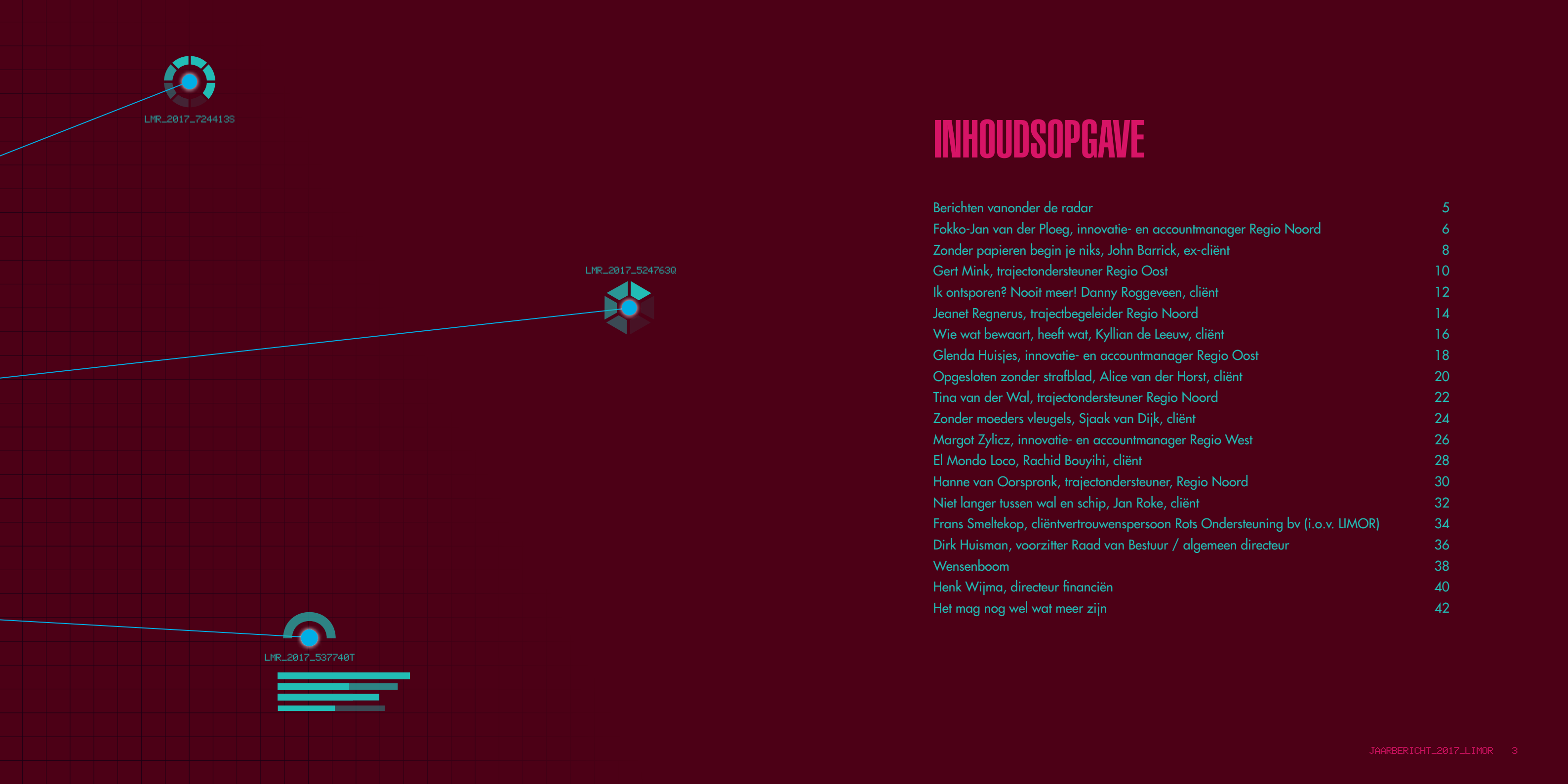

BERICHTEN_VANONDER_DE_RADAR

JAARBERICHT_2017_LIMOR

INHOUDSOPGAVE

Berichten vanonder de radar	5
Fokko-Jan van der Ploeg, innovatie- en accountmanager Regio Noord	6
Zonder papieren begin je niks, John Barrick, ex-cliënt	8
Gert Mink, trajectondersteuner Regio Oost	10
Ik ontsporen? Nooit meer! Danny Roggeveen, cliënt	12
Jeanet Regnerus, trajectbegeleider Regio Noord	14
Wie wat bewaart, heeft wat, Kyllian de Leeuw, cliënt	16
Glenda Huisjes, innovatie- en accountmanager Regio Oost	18
Opgesloten zonder strafblad, Alice van der Horst, cliënt	20
Tina van der Wal, trajectondersteuner Regio Noord	22
Zonder moeders vleugels, Sjaak van Dijk, cliënt	24
Margot Zylicz, innovatie- en accountmanager Regio West	26
El Mondo Loco, Rachid Bouyihi, cliënt	28
Hanne van Oorspronk, trajectondersteuner, Regio Noord	30
Niet langer tussen wal en schip, Jan Roke, cliënt	32
Frans Smeltekop, cliëntvertrouwenspersoon Rots Ondersteuning bv (i.o.v. LIMOR)	34
Dirk Huisman, voorzitter Raad van Bestuur / algemeen directeur	36
Wensenboom	38
Henk Wijma, directeur financiën	40
Het mag nog wel wat meer zijn	42

BERICHTEN VANONDER DE RADAR

Binnen overheden en in de politiek is de bekendheid met cliënten met complexe meervoudige problematiek nog onvoldoende. LIMOR wil het beste voor deze cliënten en ziet zichzelf naast zorgverlener ook als hun ambassadeur. Doel: meer draagvlak en verbinding tussen gemeenten, gebiedsteams, wijkteams, behandelinstellingen en handhavers; essentieel voor een duurzame oplossing.

Ook in 2017 bleek dat in ons werkgebied mensen rondlopen, die uit beeld dreigen te verdwijnen of niet meer in beeld zijn. Doorgaans omdat ze niet lijken te passen binnen rigide kaders van wet- en regelgeving. Deze mensen leven in feite onder de radar; zij maken niet langer actief deel uit van onze samenleving en dreigen ons volledig te ontglippen.

LIMOR doet er alles aan om deze groep in beeld te krijgen, te houden en te begeleiden naar zelfstandigheid en participatie. Daar is onze totale organisatie op ingericht. We bedenken doelgroep-specifieke zorgconcepten en zoeken actief de samenwerking op. Zo geven wij, vanuit de door ons ontwikkelde methodiek *situationeel begeleiden*, handen en voeten aan het moderne toverwoord *inclusie*.

Naast enkele organisatorische ontwikkelingen bevat dit jaarbericht* daarom onze berichtgeving vanonder de radar. Prachtige, pijnlijke, schrijnende praktijkverhalen; beschreven door cliënten en begeleiders. Het is hier niet alleen *succes stories* wat de klok slaat, al hebben we mooie resultaten behaald. En het zal je verbazen hoe 'gewoon' deze cliënten zijn en hoe door dikke pech hun leven compleet was ontwricht.

De rauwheid van de straat kenmerkt de situatie waarin wij cliënten voor het eerst ontmoeten. Deze rauwheid straalt af op dit jaarbericht. Meer aandacht, meer begrip en meer middelen zijn keihard nodig als we onze taak als zorgzame samenleving serieus nemen. Wij nemen onze taak serieus en hopen dat dit jaarbericht ertoe bijdraagt dat deze vergeten groep beter op de zorgkaart van Nederland komt te staan.

Dirk Huisman
Voorzitter Raad van Bestuur / algemeen directeur LIMOR

* Het volledige jaarverslag 2017 is te lezen en te downloaden op limor.nl

IN DE ZORGSECTOR WIL MEN ALLES DICTREGELLEN MAAR ONZE DOELGROEP LAAT ZICH NIET DICTREGELLEN

Door Fokko-Jan van der Ploeg,
innovatie- en accountmanager Regio Noord

Het aantal daklozen in Nederland is de afgelopen zeven jaar bijna verdubbeld*. Hierdoor neemt de druk op de maatschappelijke opvang (MO) toe. Tegelijk staan de tarieven in de zorg onder druk; het moet steeds goedkoper. Dat heeft onder andere geleid tot de landelijke trend om de crisisopvang en *Beschermd Wonen* te decentraliseren. We krijgen steeds minder ruimte om onze zorg in te kleden, maar wij kunnen niet inleveren op de kwaliteit van zorg die onze doelgroep echt nodig heeft.

Soms houdt het gewoon op

In de zorgsector wil men het liefst alles dichtregelen, maar onze doelgroep is een verhaal apart en laat zich niet dichtregelen. Hiermee omgaan vraagt een hoop creativiteit van een organisatie als LIMOR en haar medewerkers. Soms zijn de eisen vanuit de gemeente echter onhaalbaar voor ons. Zo heeft LIMOR ervoor gekozen om voor het aanbestedingstraject van de gemeente Leeuwarden niet in te schrijven op het ambulante deel. Waar mogelijk, gaan we mee. Met de tarieven die de gemeente voorstelde, bleek het voor ons niet mogelijk de kwalitatief goede zorg te bieden waar wij als organisatie voor staan. Toch doen we er alles aan om hierin samen te werken. Immers, het bieden van de juiste zorg voor de juiste mensen is een gezamenlijke taak van gemeenten en zorgverleners en die taak nemen we serieus.

Duurzaam herstel is mogelijk

Wel blijven we met alternatieven komen; zo ook hier. We leggen gemeenten uit wat ons werk inhoudt, hoe wij werken met deze complexe doelgroep en waarom deze aanpak andere tarieven vraagt. We stellen ons hierin kwetsbaar op en blijven tegelijk vasthouden aan onze zaak; gedreven door onze missie en visie. We geloven in onze bijzondere aanpak die gericht is op duurzaam herstel; bewijzen dat deze aanpak werkt, zijn er genoeg.

Complex en kwetsbaar

Doordat we niet hebben ingeschreven op de ambulante begeleiding, moesten in 2017 tientallen cliënten worden overgedragen aan andere organisaties. Over vijf van hen zijn we met de gemeente in gesprek gegaan. Dit waren de meest complexe en kwetsbare situaties die je je kunt voorstellen. We wilden per se voorkomen dat zij door de overdracht tussen wal en schip zouden vallen en weer onder de radar zouden raken. De gesprekken met de gemeente Leeuwarden verliepen zeer goed; samen zijn we tot een oplossing gekomen die past bij deze kwetsbare groep.

Positieve gespreksvoering

Mijn ervaring is: zolang je bereid bent om positieve gesprekken te voeren, ontstaan er vanuit die gesprekken altijd nieuwe initiatieven.

Zo ook in de provincie Groningen; ook daar waren knelpunten in de aanbesteding. Nu starten we in Groningen met het opzetten van *Housing First*, waarmee wij in Friesland en Zuid-Holland ervaring hebben opgedaan. Ook heeft de gemeente Groningen geld ter beschikking gesteld om 'eropaf' te gaan en actief mensen te bezoeken die op straat leven. Dit doen we onder andere bij *Open Hof* in de stad Groningen, een dagopvang voor daklozen. Daarnaast wordt het Vangnetvoorziening-concept, waarmee we in de gemeente Appingedam werken, nu in diverse andere Groningse gemeenten aangeboden.

Vangnetvoorziening

Een vangnetvoorziening is een kleinschalige opvang voor mensen uit de regio. Hiermee wordt de maatschappelijke opvang dichterbij de wijken gebracht, waardoor wij als vangnet fungeren. De cliënten blijven in hun vertrouwde omgeving; eventuele kinderen kunnen op hun school blijven en de samenwerking met gebiedsteams wordt hierdoor verbeterd.

Groeiende eenzaamheid

In het kader van de tendens tot decentralisatie bij gemeenten hebben we dit concept in 2017 ook aan enkele Friese gemeenten gepresenteerd. Er is positief op gereageerd en geld beschikbaar gesteld om in vier of vijf regiogemeenten een vangnetvoorziening te ontwikkelen. Het is een prachtig, werkbaar concept, dat ook een middel is tegen de eenzaamheid waarmee een toenemend aantal mensen kampt. Het verhaal van John, verderop in dit jaarbericht, bewijst hoe makkelijk mensen onder de radar verdwijnen. Hij leefde nota bene in dezelfde straat als waar de vangnetvoorziening is gevestigd.

Wmo: geen wondermiddel

De Wmo heeft de wens om burgers meer verantwoordelijk te maken voor de zorg van hun medemens. Maar de Wmo is geen wondermiddel waarmee alles oplosbaar is. Mensen die uiteindelijk bij onterecht komen, vliegen vaak al tijden onder de radar. Cliënten zoals John (pag. 8) bestaan nog steeds en dergelijke cliëntverhalen hebben we onder de aandacht te brengen en te houden.

ZONDER PAPIEREN BEGIN JE NIKS

John Barrick, ex-cliënt

Hoe raak je als Engelse ervaren pijpfitter binnen de kortste keren verzeild in een achteraf-schuurtje in Oost-Groningen? Zonder zicht op iets wat weer een toekomst zou kunnen worden? John weet er alles van. Om dan als man die gewend is alles zelf te doen, hulp te aanvaarden, valt niet mee...

LMR_2017_472975V

Ik ben geboren in Engeland en heb jarenlang werkervaring, onder meer als pijpfitter. Maar werk in Engeland is er niet genoeg en omdat mijn relatie net is gestopt, besluit ik naar Nederland te verhuizen. Ik hoop op een baan om zo een nieuw begin te kunnen maken.

Ik heb in Engeland altijd alleen via uitzendbureaus gewerkt, een stabiel inkomen heb ik daarom nooit gehad. Net zoals ik geen eigen woonruimte heb; voor mijn werk slaap ik vaak in hotels en de vrijheid die deze manier van leven geeft, doet mij goed.

Een nieuwe baan vinden, valt niet mee. Dat komt omdat ik geen paspoort meer heb; het enige dat ik kan laten zien, is een kopie van mijn paspoort dat inmiddels is verlopen.

Voor een uitzendbureau is dat niet genoeg en dus kan ik me niet inschrijven. Geen werk en geen onderkomen. Slapen bij oud-collega's is voor even een oplossing maar niet voor altijd. Ik voel me bezwaard als ik bij iemand aanklop. En zo beland ik, voordat ik er erg in heb, op straat. Of beter gezegd: in een schuur van een leegstaande woning in Appingedam.

Dat is echt overleven. Het is in deze periode slecht weer buiten; kou, regen en sneeuw. De schuur is niet bedoeld om in te leven, het is een opslagschuur: slecht geïsoleerd, geen toilet en geen mogelijkheid om je prakje te koken. Het oude matras dat er toevallig ligt, tover ik om tot mijn bed.

Mijn bezittingen passen in een plastic tas; kopietjes van belangrijke documenten en een setje kleren. Helaas heeft het slechte weer mijn tas ook ontdekt; alles is doorweekt. Krijg dat maar eens droog in een schuur die constant vochtig is. Akelige omstandigheden én het enige wat ik heb als dakloze. Het valt voor mij niet mee om de weg naar de juiste instanties te vinden en te zorgen dat ik hulp krijg. Bovendien vind ik het niet makkelijk om hulp te vragen, ik ben gewend aan mijn zelfstandigheid en doe het liefst alles zelf. Elke dag ga ik naar de sociale dienst in Delfzijl. Daar fris ik me op bij de wasbakken in het toilet, drink ik een kop koffie en heb ik toegang tot een computer.

Een medewerker van de sociale dienst geeft me een tip: zoek contact met LIMOR. Dat doe ik en dan gaat het opeens snel. Op oudejaarsdag word ik door LIMOR opgevangen in hun vangnetvoorziening in Appingedam. Het blijkt in dezelfde straat te zijn als de woning met 'mijn' schuur. Dat bedenkt je niet! Ik ben erg dankbaar voor de opvang en met mijn nieuwe bureaus in de voorziening vier ik Oudjaarsavond.

De week daarna start de begeleiding. Al snel blijkt hoe lastig het is om weer een basis te maken. Zonder geldig identiteitsbewijs kan ik me niet inschrijven in de GBA, geen uitkering aanvragen, noem maar op. En als je dan ook geen geld hebt om een nieuw paspoort aan te vragen, wordt het nog lastiger.

-----IK BEN EEN MAN DIE
ALTIJD ZELFSTANDIG IS GEWEEST.
MAAR SOMS MOËT JE WEL HULP VRAGEN;
DIT HAD IK NIET ZELF GEKUND.

Mijn begeleider heeft een idee en doet een aanvraag bij Stichting Urgente Noden, SUN. Van SUN krijg ik geld om een paspoort aan te vragen. Een heel gedoe, want mijn originele paspoort ben ik kwijt. Ik moet aangifte doen en via de Ambassade een nieuw paspoort aanvragen. Dat duurt best lang en in die tijd heb ik geen inkomen. Ook hierin steunt het fonds mij door mij voor vier weken leefgeld te geven. Dat is prachtig en ik voel me er af en toe ook erg ongemakkelijk bij. Ik ben een man die altijd zelfstandig is geweest. Maar soms móét je wel hulp vragen; dit had ik niet zelf gekund. Ik ben LIMOR dankbaar en heel positief over hun hulp. Ik zet alles in het werk om mijn situatie te verbeteren en meteen nadat ik mijn nieuwe paspoort heb, schrijf ik me in bij de GBA, vraag ik met hulp een zorgverzekering aan en kan ik een uitkering ontvangen. Met de werkcoach van de sociale dienst maak ik afspraken en al snel vind ik werk. Inmiddels woon ik niet meer in de vangnetvoorziening maar heb ik een huurwoning gevonden. En een baan! Ik ben weer zelfstandig zoals ik was. Dankzij het duwtje in de rug van LIMOR.

DE BERG NAAR MOZES BRENGEN IS DE UITDAGING WAAR WE WARM VOOR LOPEN

Door Gert Mink,
trajectondersteuner Regio Oost

Afwisselend. Geen dag hetzelfde. Altijd iets nieuws. Dat hoor je vaak van mensen wanneer ze spreken over hun ideale baan. Het klinkt als een cliché, maar aan het werk van een trajectondersteuner of een trajectregisseur bij LIMOR valt weinig clichématigs te ontdekken. Daarvoor zijn de complexe situaties waarin onze cliënten verkeren nu eenmaal net te bijzonder.

Inspelen op onvoorspelbaarheid

Elke situatie en elke cliënt is anders, op hun probleem bestaat geen pasklaar antwoord. En dat is precies waarin onze methodiek *Situationeel Begeleiden* zich onderscheidt. Met een einddoel voor ogen dat door de gemotiveerde cliënt zelf is geformuleerd, telkens kunnen inspelen op onverwachte veranderingen die zich gedurende het begeleidingstraject altijd zullen aandienen. Inspelen op onvoorspelbaarheid in het traject vraagt daarom ook volop motivatie van begeleiders en ondersteuners. En: creativiteit.

BIOS

De waarden van LIMOR zijn samengevat in het acroniem BIOS: bevlogen, integer, ondernemend en samenwerkend. Ik onderschrijf die waarden en merk dat ze ook nodig zijn in het werk. Een voorbeeld: een cliënt komt 's avonds laat onverwacht in het ziekenhuis terecht. De situatie is levensbedreigend. De moeder moet naar het ziekenhuis komen, maar heeft zelf geen vervoer en het ontbreekt haar ook aan een sociaal netwerk. Voordat ik zelf vanuit mijn huis bij haar ben, zijn we anderhalf uur verder; dat wordt 'm dus niet. Ik schakel mijn netwerk in en vind mijn neef bereid om te helpen. Hij woont dichterbij, haalt haar op en rijdt haar naar Zwolle. We komen tegelijkertijd aan bij het ziekenhuis en kunnen haar zoon bezoeken. Die het uiteindelijk heeft overleefd.

BIOS 2

Nog een BIOS-voorbeeld: een cliënt kreeg een woning toebedeeld en had zijn kast hier nodig; dit was echt belangrijk voor hem. De kast paste echter op geen enkele wijze door het trapgat.

Jammer maar helaas? Niet voor mij. Ik nam contact op met een loonbedrijf en vond daar iemand die bereid was om met een hoogwerker het probleem te verhelpen. Ik denk dat dergelijke voorbeelden, of ze nu van mij komen of van iemand anders, kenmerkend zijn voor de wijze waarop de trajectondersteuners en -regisseurs van LIMOR hun cliënten serieus nemen. We zijn bereid om de berg naar Mozes te brengen als Mozes niet naar de berg kan komen.

Regels zonder uitzonderingen

In mijn beleving vallen cliënten tussen wal en schip doordat er regels bestaan die voor iedereen moeten gelden. Onze cliënten zouden de uitzondering op de regel moeten kunnen zijn. Het komt nog steeds voor dat iemand uit detentie komt met de spreekwoordelijke vuilniszak in de hand en verder niets heeft. Geen uitkering, ID-kaart, verblijfadres, niets. Om met zo'n cliënt naar de gemeente te gaan om hem of haar in te schrijven, is op z'n zachtst gezegd een uitdaging. Regels, regels. Wat ook voorkomt: een cliënt met psychische problemen wil zich laten behandelen voor zijn alcohol- en drugsverslaving. De specialist in verslavingszorg houdt de deur dicht, omdat er psychische problemen op de voorgrond zijn. De specialist in psychische problematiek geeft dat er eerst aan de verslaving moet worden gewerkt. Waar is de menselijke maat dan gebleven?

Het echte werk

Je uren bijhouden, hoort erbij; het maakt deel uit van de verantwoording richting de gemeente. Maar wat vaak wordt vergeten, is dat een uur werken niet betekent dat je daadwerkelijk een vol uur met de cliënt aan de slag kunt zijn. Reistijd, overleg met instanties en derden over zaken die met de cliënt te maken hebben... het vormt een essentieel onderdeel van het werk en in sommige gemeenten vergeet men dit wel eens. Ik heb bij LIMOR de vrijheid om mijn eigen tijd in te delen. Soms werk ik 28 uur in een week, soms 50. Ze weten wat ze aan me hebben en, nog belangrijker, mijn cliënten weten dat ik hierin flexibel ben als het nodig is.

CLIENTEN VALLEN TUSSEN WAL EN SCHIP DOORDAT ER REGELS BESTAAN DIE VOOR IEDEREEN MOETEN GELDEN. ONZE CLIENTEN Zouden DE UITZONDERING OP DE REGEL MOETEN KUNNEN ZIJN.

IK ONTSPOREN? NOOIT MEER!

Danny Roggeveen, cliënt

LMR_2017_1623840

Danny was 20 jaar toen hij in Ommen een appartement kreeg aangeboden. Hij kon niet wachten om op zichzelf te gaan wonen. Thuis was het onrustig en had hij vaak ruzie met zijn vader. Zijn studie chemie in Deventer gaf hij op in ruil voor een baantje, uitgaan en vrienden. En toen ging het goed mis.

Mensen denken bij daklozen altijd aan drugsverslaafden. Maar het kunnen ook gewoon mensen zijn die tegenslag hebben gehad. Zoals ik. Het kan snel gaan. Kijk maar hoe het bij mij begon, twee jaar geleden...

Ik heb mijn eigen plek, woon niet langer thuis waar ik vaak overhooplig mijn met mijn vader. Hij en ik, we lijken te veel op elkaar. Ik ben inmiddels gestopt met mijn studie chemie aan het Saxion en heb een baantje gevonden als monteur bij het bedrijf van mijn huisbaas. Ik leef voor vrienden en uitgaan. Mijn huurbaas bedenkt dan dat ik elke maand meer huur moet betalen. Dat pik ik niet en we krijgen ruzie. Het gevolg is dat ik mijn huis niet meer in kan en mijn baan kwijt ben.

Tegenover mij woont mijn ex-vriendin en ik kan bij haar terecht terwijl ik ondertussen verder zoek naar een woonruimte. Dat lukt niet, ik word nooit uitgekozen op de hospiteeravonden en ondertussen gaat de tijd verder. Mijn moeder maakt zich zorgen, maar ik wil geen hulp. Ik ben een doorzetter en trots, te trots misschien. Altijd zo geweest. Voordat ik om hulp vraag, moet er heel wat gebeuren. En als ik dat dan eenmaal doe, is het vaak te laat. Nou, er gebeurt ook veel. Mijn lieve oma komt te overlijden en mijn relatie gaat uit. Eigenlijk kan ik het niet meer aan; ik ben dodelijk vermoeid.

Er volgen maanden dat ik op verschillende plekken slaap.

Bankhoppen heet dat, weet ik nu. Ik slaap vaak bij mijn ex-vriendin die inmiddels in Zwolle woont. Vrienden bieden me af en toe een slaapplek aan. Maar drie nachten per week heb ik echt geen dak boven m'n hoofd. Ik pak dan de laatste drie bussen van Zwolle naar Apeldoorn, en weer terug. Onderweg slaap ik. Na de laatste bus schuil ik bij een tankstation in Apeldoorn tot de eerste bus weer naar Zwolle rijdt.

____VOORDAT IK OM HULP VRAAG,
MOET ER HEEL WAT GEBEUREN.
EN ALS IK DAT EENMAAL DOE IS
HET VAAK TE LAAT.

Zoiets is natuurlijk niet tot in de eeuwigheid vol te houden. Op een dag in juli voelt mijn leven zo uitzichtloos dat ik mezelf iets aan wil doen. Een goede vriend praat op me in en krijgt me weer rustig. Dan komt het goede nieuws. Het is inmiddels augustus als ik terecht kan in de kamer van het Logeerhuis. Ik heb een dak boven m'n hoofd en krijg ook begeleiding. Eenmaal daar gekomen, op mijn eigen plekje, merk ik pas hoe uitgeput ik ben. Al die tijd had ik nooit rust. Volgens mij onderschatten veel mensen dat. In het Logeerhuis kan ik gewoon de deur achter me dicht trekken en een serie kijken. Dom vermaak, maar dat heb ik lang niet gehad. Langaamaan begin ik mijn leven weer wat op te pakken. Ik neem kleine stapjes, dan gaat het goed. De relatie met mijn ouders is ondertussen weer iets verbeterd. Na de zomer hoop ik weer met een studie te kunnen starten. Achteraf vind ik het zo'n domme keuze dat ik toen ben gestopt. Ik wil graag naar Apeldoorn om te wonen, daar wonen veel van mijn vrienden. Mijn droom is financieel onafhankelijk te worden, zodat ik me nooit meer zorgen hoeft te maken. Het gaat me lukken. Zo ontsporen, dat gaat nooit meer gebeuren.

EEN DETAIL KAN DE OPENING ZIJN VOOR DE WEG NAAR VERBETERING

Door Jeanet Regnerus,
trajectbegeleider Regio Noord

Voor mij is een cliënt als een boek dat ik graag wil lezen. Ik zoek in de begeleiding van cliënten altijd naar iets persoonlijks van hem of haar. Mijn manier om aansluiting te vinden en de motivatie aan te boren. Dit kan een cliënt ook helpen om dingen uit het verleden te verwerken, die nog niet waren verwerkt en nog 'in de weg' staan. Eerherstel is hierbij enorm belangrijk; niet voor niets maakt het woord 'rehabilitatie' maakt onderdeel uit van het acroniem LIMOR.

Eerste stapje tot verandering

Ik wil het verhaal van de cliënt leren kennen. In de overvolle kamers van mijn *hoarding*-cliënten zoek ik iets persoonlijks om de aansluiting te vinden. *Hoarding* wordt ook wel 'verzamelstoornis' genoemd. Het is een persisterende moeite om bezittingen weg te doen of er afstand van te nemen, voortkomend uit de sterke behoefte om voorwerpen te bewaren en uit de druk van het lijden dat gepaard gaat met het wegdoen. Heb je oog voor persoonlijke details, dan is dit vaak een kans voor een eerste stap naar verandering.

Cadeautje in een schooltas

Het afgelopen jaar zag ik bij een cliënt, een oud-docent, een schooltas aan de kapstok hangen; alsof deze ooit na een dag werken was opgehangen en er tien jaar later nog net zo bijhing. Een detail in de chaos. Ik vroeg het mijn cliënt en het bleek te kloppen. Vervolgens stelde ik hem voor of het een goed idee was om samen de inhoud van de tas te bekijken. Er bleek een persoonlijkheidstest in te zitten. Mijn cliënt wilde de test graag aan mij laten lezen. Wat een cadeautje! Samen bespraken we zijn sterke punten die uit de test naar voren kwamen, en daarna de punten waarmee hij nog moeite had. Ter plekke ontstond er een nieuwe ingang om op verder te borduren in de begeleiding.

Van gymnasium tot Kazematten

Nog zo'n kans uit 2017: met een cliënt met verslavingsproblemen wandelde ik langs zee. Hij voelde zich niet goed en we moesten er even tussenuit. Aan zee begon de man vrijuit te vertellen; hij bleek ontzettend veel kennis te hebben over de stad en het wad en wist veel van de geschiedenis. De cliënt vertelde boeiend tijdens

de wandeling; ik kon me hem goed als gids voorstellen. Ik deelde mijn gedachten, waarop hij vertelde dat hij ooit op het gymnasium begonnen was en van deze school af moest omdat zijn ouders de rekeningen niet konden betalen. Ik stelde hem voor samen naar de open dag van een museum te gaan, met als doel daar uiteindelijk als gids aan de slag te kunnen. Het gaf mijn cliënt een goed gevoel dat hij in het museum als een gelijke werd behandeld. Helaas begon door omstandigheden zijn verslavingsproblematiek weer de overhand te krijgen. Tot nu toe is het nog niet gelukt om hem als gids aan het werk te krijgen. Maar wat niet is, kan nog komen.

HEB JE OOG VOOR DE
PERSOONLIJKE DETAILS, DAN IS DIT
VAAK EEN KANS VOOR EEN EERSTE STAP
NAAR VERANDERING.

Situationeel Begeleiden

LIMOR's eigen methodiek *Situationeel Begeleiden* is voor mij goed toepasbaar in mijn werk. Ook als het gaat om het werken aan motivatie. Zo werk ik ook met een cliënt die genoeg competenties heeft, maar weinig motivatie, voortkomend uit een enorm minderwaardigheidsgevoel en een laag zelfbeeld. Ik heb hem daarom betrokken bij een sollicitatieprocedure; het werven van een nieuwe begeleider. Mijn cliënt gaf naderhand aan dat dit hem zo'n enorme boost had gegeven; hij werd serieus genomen, kon iets betekenen en voelde zich gewaardeerd.

WIE WAT BEWAART HEEFT WAT

Kyllian de Leeuw, cliënt

Hij stond bij de lage tafel, zijn rug naar het raam gekeerd. Het prille voorjaarslicht straalde door zijn lange, blauwgeverfde haren. Het maakte van de zacht aardige Kyllian een engelachtige verschijning in een volgepakte wereld die veel mensen als chaotisch zouden bestempelen, maar voor Kyllian hemel op aarde leek.

Waar in huis maar ruimte is, zet ik spullen neer. Ik heb ze graag om me heen. Pas als ik over dozen moet heenstappen, wordt het teveel. Ik verzamel melkpakken, bussen, modelbouw, treinen, auto's, computers, schaalijtjes, aluminium. Het is de combinatie: eerst gebruik ik het en daarna kan ik er iets mee. Als een melkpak leeg is, heb ik straks een zadeldak voor een huisje. Waar de dop zit, komt een zonnepaneeltje. Ik heb veel ideeën, dus zodoende.

Ik ben nu 55 jaar en ik wil je wel iets vertellen over vroeger. Niet te veel, want dat maakt me onrustig. Als kind groei ik op in Brabant, samen met mijn broers en ouders. Ik vind het leuk om modelbouwhuisjes in elkaar te lijmen. HO-bouw, alles op schaal. Maar ik moet ze verstoppen voor mijn oudste broer die ze anders vernielt. Ik ben de derde van zes kinderen en wat ze noemen 'de zwakste schakel'; tijdens mijn geboorte kregen mijn hersenen niet genoeg zuurstof. Al snel worden drie van ons uit huis geplaatst; ik kom in een internaat waar ze zeggen dat ik licht geretardeerd ben. Ik heb een klein kamertje. Bed, fonteintje, zithoekje; spullen kan ik er nauwelijks kwijt.

Na het internaat woon ik op mezelf. Het weinige dat ik aan spullen heb, neem ik mee. Ik zwerf rond en beland in het Noorden. Ik help bij een autobedrijf. Wel 47 aanhangers vol oud ijzer voer ik af en ik haal karrenvol kolengruis op om het erf te verharderen. Ik heb diverse vriendinnen achterelkaar. Ik trouw met eentje en moet veel spullen wegdoen; we hebben er geen plek voor. Het gaat niet goed in die relatie. In weinig van mijn relaties gaat het goed. Ik vertrouw mensen en help ze graag, maar niet iedereen heeft goede bedoelingen met mij. Daardoor raak ik een aantal keren in mijn leven alles kwijt. Geld, identiteitskaart, alles. Dat wil ik nooit meer! Ik besluit om dat wát ik heb, te houden en nooit meer kwijt te raken. Soms loopt dit een beetje uit de hand. Gelukkig heb ik nu Jeanet van LIMOR en sta ik sinds een tijdje onder bewindvoering. Het was niet makkelijk om een deel van mezelf af te geven terwijl ik niet wist wat ze zouden doen. De reputatie van bewindvoerders is immers niet altijd positief. Maar het gaat goed, ze regelen veel voor me en dat geeft rust. Ik zet goede stappen en ben inmiddels schuldenvrij.

Ik leer doelen te stellen; zo neem ik van een verzameling niet meer dan 50 stuks. Dan heb ik toch iets waarmee ik kan beginnen. Ik heb veel ideeën en ben creatief. Maar soms heb ik het idee dat al mijn ideeën mijzelf inhalen.

Ik werk in de kringloopwinkel, voor mijn eigen gemoedstoestand. Daar maak ik contact met collega's en klanten en dat geeft voldoening. Soms verdwijnen er spullen en eerlijk gezegd ben ik daar ook weleens debet aan. Ik neem iets mee waarvan niemand de waarde ziet. Dan word ik betrapt; het ziet er niet goed voor me uit. Uiteindelijk durf ik, gesteund door Jeanet, te vertellen van mijn verzamelstoornis. Gelukkig geven ze me nog een kans. Jeanet zegt dat ik, door hoe ik het heb verteld, respect heb afgedwongen. Elk jaar richt ik een kwart van mijn huiskamer in als een winterdorp met huisjes waarin lichtjes branden. Deze details zorgen dat ik onderdeel word van een wereld waarin ik veilig kan verdwijnen. De winter roept bij mij nare herinneringen op; in mijn eigen winterdorp vergeet ik deze en overleef ik deze donkere maanden. Mijn dorp is een ideale wereld die ik compleet wil maken. Ik zoek net zolang tot alles klopt en af is. Als iets af is, geeft het me rust. Iets afmaken lukt me bij veel andere ideeën niet.

Ik ben graag in mijn dorp en kan dan wegdromen. Dat gebeurt ook als ik weer in mijn dorp ben en opeens wordt gestoord doordat Jeanet en haar collega me iets voorstellen. Ze vinden het een goed idee als we met de keuken aan de slag gaan. Het overvalt me, ik doe het graag op mijn eigen tempo. Ze houden de vuilniszak open zodat ik baas blijf over wat wordt weggegooid. Uiteindelijk zie ik enkele spullen waar ik nog geen afstand van kan doen. Ik haal ze weer uit de zak en leg ze terug.

Tegenwoordig kan ik beter grenzen aangeven en ben ik assertiever. Ik word begeleid maar doe het wel zelf. Ik wil graag mensen helpen maar kom daardoor niet aan mijn eigen doelen toe. Daarom moet ik vaker 'nee' zeggen. Het is nog wel zoeken hoe ik dit ga brengen. Het hangt ook van de situatie en de persoon af. Vaak doe ik het subtiel.

Als je me voor de keuze stelt om óf heel veel te mogen verzamelen maar ook heel veel te moeten weggooien, óf om alles te mogen bewaren wat ik nu heb maar niets meer te mogen uitbreiden, dan ga ik voor het laatste. Want al gaat het wel steeds makkelijker, om van bepaalde dingen afstand te doen, is voor mij op dit moment best nog lastig.

WE WILLEN ECHT HET VERSCHIL MAKEN

Door Glenda Huisjes,
innovatie- en accountmanager Regio Oost

Regio Oost van LIMOR bestaat voornamelijk Overijssel, Zuid-Drenthe en deels Gelderland. Wat onze aandacht heeft in de stad Zwolle is de groeiende groep dakloze jongeren en de zogenaamde bankhoppers. Het bieden van maatwerk is voor ons uitgangspunt nummer 1. Verder zijn we bezig met het ontwikkelen van nieuwe woonconcepten. Hierover hopen we in 2018 meer te kunnen vertellen.

Huisvesting onder jongeren

Bankhoppers zijn mensen die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben en gedurende een of meer nachten hier en daar verblijven; vaak bij kennissen of vrienden. Veelal zijn het jongeren, maar onder de bankhoppers zien we ook volwassenen. Een oorzaak van dit groeiende aantal ligt in het feit dat er te weinig betaalbare huisvesting is voor niet-studerende jongeren. Daarom hebben we in 2017 corporaties uitgenodigd om met ons in gesprek te gaan over het probleem van huisvesting voor deze jongeren.

Trieste verhalen

Als LIMOR maken we ons hard voor deze jonge groep bankhoppers waarachter soms een hoop ellende schuilgaat. We hebben

de groep onder andere in beeld gekregen via cliënten van LIMOR. Zij namen iemand tijdelijk in huis en kwamen daardoor zelf in de problemen, bijvoorbeeld doordat zij vervolgens vanwege deze naastenzorg werden gekort op hun uitkering. Vooral over de jongere meisjes onder bankhoppers zijn trieste verhalen bekend. Zij zoeken een kamer en krijgen van de huurbaas oneerbare voorstellen om de huur te voldoen. Elke jongere die wij hiervoor kunnen behoeden, daar zetten we ons van harte voor in. We zoeken hen actief op en als de situatie dit vraagt, plaatsen we zo'n jongere in het Logeerhuis. Volwassen bankhoppers proberen we in een ambulant traject te krijgen.

Extra logeerhuis geopend

De Herberg in Zwolle is een opvang voor volwassen dak- en thuislozen, waar LIMOR een medewerker heeft gedetacheerd. Soms komt het voor dat een jongere in de Herberg wordt geplaatst. Wij vinden dat je jongeren niet bij dak- en thuislozen volwassenen (elk met hun eigen problematiek) moet plaatsen. In die gevallen zorgen we dat de jongere wordt geplaatst in het Logeerhuis; een opvang bedoeld voor jongeren. Op Twitter reageerde ik op een tweet over de landelijke trend van de toename van dakloze jongeren. Ik gaf aan dat dit ook in Zwolle wordt gesignaleerd, met name vanuit de Herberg. Mijn reactie werd opgepikt door leden van de Zwolse gemeenteraad. De problematiek was al bekend en sociale

media kunnen dan soms dienen als katalysator, want uiteindelijk heeft deze extra impuls geleid tot het verzoek om een extra Logeerhuis. Dit hebben we in 2017 kunnen realiseren.

Structurele subsidie voor Zwolle Actief

Zwolle Actief richt zich op het activeren van dak- en thuisloze mensen in Zwolle. In eerste instantie was Zwolle Actief bedoeld als pilot voor drie jaar. Maar dat is door het succes van het project anders gelopen: de conclusies en aanbevelingen in een onderzoeksrapport van Verwey en Jonker heeft er echter toe geleid dat de gemeente heeft besloten dit zinvolle project nu structureel te subsidiëren. Natuurlijk zijn we daar erg blij mee!

WIJ VINDEN DAT JE JONGEREN NIET
BIJ DAK- EN THUISLOZE VOLWASSENEN,
ELK MET HUN EIGEN PROBLEMATIEK,
MOET PLAATSEN.

Bankhopperbrigade

Nog even iets over bankhoppers. In 2017 heeft LIMOR (samen met drie andere partijen) richting de gemeente het initiatief genomen om een onderzoek te laten uitvoeren. De volgende vraagstellingen komen hierin aan de orde: hoeveel jongeren vallen daadwerkelijk onder de bankhoppers; hoeveel risico is er om bankhopper te worden en welke mogelijkheden zijn er om dit te voorkomen; wat is effectief en nodig. Op basis van de uitkomst van het rapport wordt mogelijk een bankhopperbrigade in het leven geroepen. LIMOR zal dan deelnemen in de brigade. Het rapport is op 27 februari 2018 aan LIMOR en overige betrokken instanties gepresenteerd.

OPGESLOTEN ZONDER STRAFBLAD

Alice van der Horst, cliënt

Sommige mensen zijn voor het geluk geboren. Anderen beginnen met zo'n achterstand dat je je kunt afvragen hoe deze ooit is in te halen. Want als peuter van een verslaafde moeder heb je verre van een droomstart voor een stabiel en gelukkig leven.

Ik ben drie jaar als ik bij mijn moeder word weggehaald. Ze is verslaafd aan heroïne en heeft mij ondergebracht bij vrienden die de jeugdbescherming inschakelden. Mijn vader ken ik niet. Ik ga van pleeggezin naar pleeggezin. Ik ben acht als ik naar het tweede gezin ga. Ik krijg altijd straf zonder dat ik weet wat ik fout doe. Ik moet naar mijn kamer terwijl de rest gezellig in de tuin zit. Vaak word ik zonder eten naar bed gestuurd. De oudste zoon doet rare dingen met me, vier jaar lang. Pas later begrijp ik dat dit seksueel misbruik heet.

Ze vinden me onhandelbaar en ik kom terecht in een kindertehuis en daar heb ik een leuke tijd. Ik mag paardrijden! Soms moet ik op verlof, naar mijn pleeggezin. Ik vertel aan een meisje in het kindertehuis wat mijn pleegbroer met mij doet en zij zegt dat dit niet normaal is. Opeens besef ik dat het inderdaad niet normaal is. Ik voel me vies en wil nooit meer terug. Ik doe aangifte en mijn pleegbroer wordt opgepakt. Mijn pleegouders geloven me niet; later zal mijn pleegbroer me vertellen dat hij stemmen hoorde die hem ertoe hadden aangezet.

Ik ben 12 als ik bij een nieuw pleeggezin terechtkom. Daar gaat

het echt mis. Het ligt niet aan mijn pleegouders, ze zijn lieve mensen die me als hun eigen kind behandelen. Met mijn oudere pleegzus doe ik foute dingen: liegen, tot laat rondhangen met oudere jongens. Ik loop regelmatig weg en maak kapot wat ik heb. Pas later zal ik begrijpen dat ik nooit heb geleerd om me te hechten en ik niet wist hoe ik met de warmte van mijn pleegouders moest omgaan.

Ik zit in de crisisopvang, maar ook daar loop ik weg. Ik ga niet meer naar school, hang rond met oudere, foute jongens die meer van me willen. Heel traumatisch; ik ben totaal bandeloos. Mijn voogd besluit dan om me in een gesloten inrichting te plaatsen. Dan kan ik tenminste niet weglopen, zegt ze.

Nu, 15 jaar oud, zit ik op de gesloten afdeling van jeugd-inrichting het Poortje. Hoge hekken, prikkeldraad, camera-toezicht, gefouilleerd worden, spullen afgeven, elke nacht mijn kamerdeur op slot... ze behandelen me als een crimineel, maar ik heb niets gedaan. Ik heb me nog nooit zo alleen gevoeld als nu. Ik zit tussen kinderen met en zonder strafblad, zoals andere weglopers en slachtoffers van loverboys. Ik heb eten en een dak boven m'n hoofd maar verder ben ik een nummer. Na een jaar komt er een plek vrij op een afdeling met meer vrijheden. Ik mag sporten, intern certificaten halen en later zelfs naar een school in Groningen. Een week voor mijn 18e verjaardag verlaat ik de jeugdinrichting en kan ik eindelijk begeleid gaan wonen. Er volgt een

..... IK HEB GELEERD DAT HET LEVEN DOORGAAT EN JE NIET IN HET VERLEDEN MOET BLIJVEN HANGEN.

periode waarin ik mijn grenzen niet kan bewaken. Drank, drugs, verkeerde mannen, stoppen met school, ongepland zwanger en uiteindelijk: de daklozenopvang. Met Pieter, de vader van mijn zoontje Gio probeer ik daarna een gezin te zijn. Ik geef zelfs mijn jawoord, maar ik denk 'nee'. Ik wil ons huis, inkomen en het beetje stabiliteit dat ik heb niet loslaten, maar het werkt niet tussen ons. Ik ken geen moedergevoelens.

Pieter heeft inmiddels een nieuwe vriendin met wie hij ondertussen nog een kindje heeft en samen zorgen ze gelukkig goed voor Gio. Ik heb ondertussen ook een vriend, Richard. Hij steunt me echt. Net als mijn begeleider Tina, van LIMOR. Ze helpt me met praktische zaken, papierwerk, huishouden. Ik kan alles met haar bespreken. Ook wat mijn toekomst betreft... Ik doe schoonmaakwerk, maar ga binnenkort weer naar school. Ik wil iets met dieren gaan doen. Voor het eerst in mijn leven heb ik het gevoel dat het de goede kant opgaat. Ik heb geleerd dat het leven doorgaat en je niet in het verleden moet blijven hangen. Spullen doen er niet toe; ik weet hoe het is om alles kwijt te raken. Richard is de eerste persoon van wie ik niet wil weglopen. En beetje bij beetje ontstaat er meer vertrouwen. Het is een strijd, maar ik kom er wel.

LIMOR_2017_537740T

ALS HULPVERLENER MOET JE NIET TONEELSPLEN DAAR PRIKKEN CLIËNTEN METEEN DOORHEEN

Door Tina van der Wal,
trajectondersteuner Regio Noord

In Sneek biedt LIMOR Housing First aan. We zorgen ervoor dat dak- en thuislozen langdurig woonruimte krijgen, mits ze zich aan vooraf gemaakte afspraken houden. Een van de cliënten die ik in 2017 heb begeleid, is Kees. Hij woont sinds een jaar zelfstandig in een gehucht buiten Sneek en dit verhaal geeft een impressie van een huisbezoek, zoals ik wekelijks meerdere Housing First-clients bezoek.

Zwaailichten in de ochtend

Kees is een welbespraakte man met een lange geschiedenis van alcohol- en drugsverslaving, gecombineerd met een dakloos bestaan. Daaraan heeft hij onder meer trauma's en PTSS, een posttraumatische stressstoornis, aan overgehouden. Ik bezoek hem op de dag dat de politie 's ochtends bij hem aan de deur stond. Meteen als hij de deur opent, vertelt hij over de blauwe zwaailichten die hij opeens zag. Kees dacht dat er iets aan de hand was bij de burens en schrok toen bleek dat ze voor hem kwamen. Het zou om stankoverlast gaan, aldus de agenten. Kees gaf meteen zijn twee hennepplantjes; de agenten waren volgens Kees niet boos en namen de plantjes mee. Ik blijf rustig en stel Kees gerust omdat in Nederland tot vijf hennepplanten wordt gedoogd.

100% alcoholvrij

We zitten inmiddels aan de eettafel en bespreken allerlei praktische zaken; het huishouden, de financiën, Kees' gemoedstoestand en zijn fysieke gesteldheid. Van de vaat bijhouden tot het maken van een afspraak met de huisarts, alles komt langs. Kees heeft last van vermoeidheid en een huidziekte, maar toch gaat het verder goed met hem. Hij is nog steeds van de alcohol af, het huis is schoon en de financiën zijn op orde. Het contact met de burens is prima. Dat is fijn om te horen, want daar doe je het voor.

Wachten tot het misgaat

Kees is een succesverhaal en helaas is succes niet vanzelfsprekend. Er wordt flink bezuinigd in de zorg en dat houdt ook in dat er voor preventie weinig middelen beschikbaar zijn. In de praktijk

betekent dit dat het simpelweg wachten is tot het misgaat en dan helpen. Ik ken een jongeman die eindelijk wilde afkicken van GHB. Eenmaal aangekomen bij de afkickkliniek kregen we te horen dat de wachtlijst voor opname drie weken was. Cliënten met psychische problemen worden bij de GGZ geconfronteerd met een wachtlijst van ten minste twee maanden. Het moet eerst radicaal misgaan, bijvoorbeeld in het geval van geweld of een psychose, voordat een cliënt sneller hulp kan krijgen.

____VOOR ONZE CLIËNTEN IS HET
BELANGRIJK TE MERKEN DAT JE
ER ONVOORWAARDELIJK VOOR ZE BENT.

Hier klopt iets niet

Daarnaast zijn er ook mensen die zorg nodig hebben, maar die we domweg niet in beeld hebben. Vaak zijn het mensen die hulp weigeren, de 'zorgmijders'. Deze mensen kunnen lang onder de radar vliegen; niemand die het doorheeft. Van cliënten hoor ik weleens verhalen over hun vrienden. Als ik dan denk dat er iets niet klopt, bied ik aan om vrijblijvend een gesprek te hebben. Als je niet opdringerig bent, lukt dat beter. Vaak willen deze mensen hun verhaal kwijt; win je daarin hun vertrouwen dan kunnen we meestal wel zorg bieden.

Onvoorwaardelijk

Ik voel een oprechte zorgzaamheid voor mijn cliënten, sommige collega's noemen het 'moederlijk'. Voor onze cliënten is het belangrijk te merken dat je er onvoorwaardelijk voor ze bent. Daarbij vind ik het belangrijk dat je altijd jezelf bent. Toneelspelen heeft geen zin, daar prikken cliënten meteen doorheen. De kunst is om in de ondersteuning niet boven de cliënt te staan maar ernaast, zonder je rol als hulpverlener uit het oog te verliezen.

LMR_2017_005271X

ZONDER MOEDERS VLEUGELS

Sjaak van Dijk, cliënt

Eigenlijk is hij een gezellige huismus. Hij doet z'n ding en is blij met wat hij heeft. Maar toen z'n relatie eindigde en z'n moeder overleed, knapte er iets. Toen bleek dat ook een huismus behoorlijk met z'n vleugels in het rond kan zwaaien.

Ik zit lekker op de bank in mijn eigen appartement en kijk in het rond. Mooi behang, strak laminaat, een fijne stoel, schilderijtjes aan de wand en alles netjes in de verf. Goh, ik lijk wel een huismus. Nou en? Ik weet drommels goed hoe het is om te overleven buiten de vier muren van wat nu eindelijk mijn thuis is. Slapen op straat of in een tent in de winterkou. Of mijn tijd uitzitten in de gevangenis.

Voor mij is het heel wat om mijn verhaal te vertellen, want ik ben niet bepaald een prater. Waarom twee woorden gebruiken als je het met één kan zeggen? Of, nog beter, met een alleszeggende blik...

Ik neem je mee terug naar drie jaar geleden, toen ik nog dakloos was. Mijn relatie is net stukgelopen en ik moet een stap terug doen door weer bij mijn moeder te gaan wonen. Zij is ziek en ik verzorg haar. Maar dan word ik, uit het niets, opgepakt door een arrestatieteam. Ze verdenken me ervan dat ik wapens bezit. Ik sta kennelijk al te boek als draaideurcrimineel die z'n hand er niet voor omdraait om, al dan niet onder invloed, af en toe bij gevechten met een pistool te zwaaien. De politie is niet echt mijn beste kameraad en ik geef toe, er zijn mensen met langere lontjes dan de mijne. We zijn 40 lange dagen verder als ik weer op straat sta, ergens in Leeuwarden. Al snel loop ik tegen twee agenten op en ze vertellen me dat ik contact moet opnemen met de wijk-agent. Ik hoor het aan, zie hun gezichten en weet al genoeg. Mijn moeder blijkt overleden. Hadden ze me niks van verteld terwijl ik vastzat!

Mijn moeder is niet meer en er is niets meer wat me aan haar herinnert. Behalve haar twee Jack Russels, Mitzi en Miepke. Ik zie de hondjes en beslis: wat er ook gebeurt, die twee gaan

niet naar het asiel. O sorry, ik mag de daklozenopvang niet in met Mitzi en Miepke? Boeien! Koop ik toch een tent! Ik vind wel een plek ergens, ik en de hondjes van mijn moeder; die blijven mooi bij me. Tja, en dan wordt het herfst, winter... De kou is niet te harden. Maar waar vind ik onderdak voor ons? Gelukkig bestaan er ook een hoop goeie mensen op deze wereld, bijvoorbeeld een doortastende medewerker van Verslavingszorg die me helpt om een woning te bemachtigen. Nee, niet in Leeuwarden. Daar voelen de instanties er niets voor om een van zijn woonwijken open te stellen voor een boomlange, vuurwapengevaarlijke kerel. In Sneek ligt het anders. Maar voordat de corporatie uiteindelijk bereid is om via Housing First van LIMOR aan mij een flat te verhuren, zijn we heel wat gesprekken verder.

**_____IK KRIJG NIET METEEN MEER
EEN WAAS VOOR M'N OGEN BIJ HET
EERSTE HET BESTE POLITIE-UNIFORM
DAT IK ZIE.**

Ik word niet in het diepe gegooid. De begeleiding gebeurt vanuit LIMOR en vind ik in het begin erg intensief. Maar al snel gaat het me makkelijker af. Inmiddels komt de medewerkster van LIMOR nog maar eens per week langs. Ik heb er echt lol aan om mijn flat gezellig in te richten. Verder doe ik allerlei onderhoudsklusjes voor LIMOR en loop ik elke dag mijn rondjes met Mitzi en Miepke. En gelukkig is mijn lontje langer geworden. Ik heb geleerd om tot tien te tellen. Ik krijg niet meteen meer een waas voor m'n ogen bij het eerste het beste uniform dat me eraan herinnert hoe de politie in eerste instantie de dood van mijn moeder voor me heeft verzwegen. Kom ik nou een stadswacht of een agent tegen dan gaat het goed. Meestal.

DOORSTROMING VANUIT DE DOORSTROOMVOORZIENINGEN BLIJFT EEN PUNT VAN ZORG

Door Margot Zylitz,
innovatie- en accountmanager Regio West

LIMOR staat bekend om het ontwikkelen van innovatieve zorgconcepten, vaak met andere partijen. Ook in Regio West willen we graag nieuwe projecten initiëren voor betere en duurzame zorg en begeleiding van mensen met complexe problematiek. Maar voor wie z'n handen vol heeft aan de reguliere bedrijfsvoering, valt het niet mee om tegelijkertijd nieuwe stappen te zetten. Toch is dit ons in 2017 gelukt; kijk maar.

Te weinig woningen

Het grootste knelpunt dat we in 2017 constateerden is niet nieuw: al jarenlang is de doorstroming van cliënten vanuit doorstroomvoorzieningen niet dat wat het moet zijn. Het probleem is simpelweg dat er binnen de maatschappelijke opvang te weinig woningen beschikbaar zijn, waardoor mensen onnodig lang in een voorziening moeten blijven. Een oplossing voor dit probleem zou het *Tiny Houses*-concept kunnen zijn en hiervoor is een voorstel neergelegd bij de wethouder van Den Haag. We wachten de beslissing met interesse af.

Beschermde woonvorm op één locatie

Eind 2017 zijn alle bewoners en medewerkers van de woonvoorzieningen Elviraland, Vinkensteynstraat en Op de Laan mee verhuisd naar de nieuwe beschermde woonvorm aan de Badhuisstraat. Vanaf nu is *Beschermde Wonen* gevestigd op één locatie

binnen Den Haag. En wat voor een locatie! Het complex telt maar liefst 66 appartementen; alle met een eigen voordeur, sanitair en keukenblok. Daarnaast zijn er enkele werkplekken voor LIMOR. De appartementen zijn bedoeld voor mensen die een beschermde omgeving nodig hebben, om vanuit deze stabiele woonsituatie de draad van hun leven weer te kunnen oppakken. Iedereen is erg tevreden met deze nieuwe plek, waar met 24-uurs begeleiding wordt toegewerkt naar zelfstandigheid of naar een andere zorgomgeving.

Goed idee: Housing First voor jongeren

Housing First is een groot succes in regio Den Haag, maar is alleen bedoeld voor volwassenen. Het Straatconsultaat in Den Haag, de belangenbehartiger voor daklozen, constateerde dat Den Haag ook veel dakloze jongeren telt. LIMOR vindt dat jongeren niet in de opvang horen te zitten en zoekt vol vuur naar oplossingen die beter zijn voor deze doelgroep. Daarom hebben we in 2017 samen met het Leger des Heils voorbereidingen getroffen voor '*Housing First* voor jongeren vanaf 16 jaar'.

Het concept en de methodiek zijn vergelijkbaar met *Housing First* voor volwassenen. Daarnaast schenken we extra aandacht voor het ontwikkelen van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Dat vinden we ontzettend belangrijk! Immers: jongeren moeten dit sowieso nog leren. In dit project werken we samen met de gedragsdeskundigen van Care Express. Wooncorporatie Vestia heeft 20 woningen ter beschikking gesteld. Alle voorbereidingen zijn in 2017 gedaan; het project is in januari 2018 van start gegaan. De eerste geluiden zijn hoopgevend!

DE GEDREVENHEID RONDOM HOUSING FIRST DIE WE INTERNATIONAAL HEBBEN ERVAREN, STERKT ONS IN DE OVERTUIGING DAT WE DIT ZORGCONCEPT NOG VEEL DUIDELIJKER OP DE KAART GAAN ZETTEN.

Wat is Housing First

Voor wie het niet weet: *Housing First* is bedoeld voor de groep langdurig dak- en thuislozen met meervoudige problemen, waaronder psychiatrische stoornissen in combinatie met verslaving. Vaak zijn eerdere hulpverleningstrajecten doorlopen die niet positief zijn afgerond en/of is jarenlang zorg vermeden. Inzet: snel maar verantwoord toewerken en een stabiel woon- en leefklimaat. *Housing First* biedt een huis, gecombineerd met intensieve begeleiding, zorg en ondersteuning. We creëren laagdrempeligheid door geen voorwaarden te stellen, zoals behandeling op psychiatrisch vlak of voor verslaving. Er gelden drie afspraken: begeleiding accepteren, huur betalen en geen overlast veroorzaken. De cliënt bepaalt het tempo en de aard van onze (onvoorwaardelijke) ondersteuning.

Internationale Housing First gemeenschap

Naast dat *Housing First* een zorgconcept is, groeit het ook uit tot een internationale, bevroren maatschappelijke beweging, met als doel het creëren van een samenleving waarin een eigen (t)huis voor elk mens een basisrecht is. Vanuit LIMOR heeft een medewerker in 2017 deelgenomen aan de bijeenkomst van de *Housing First Europe Hub* in Millaan. *Housing First Europe Hub* is een Europees platform wat de kennis over dit zorgconcept verder wil verspreiden, wil uitwisselen en wil leren van de ervaringen in de bij het platform aangesloten landen. De gedrevenheid die we op internationaal niveau hebben ervaren, is inspirerend en sterkt ons in de overtuiging dat we *Housing First* nog veel duidelijker op de kaart gaan zetten.

EL MONDO LOCO

Rachid Bouyihi, cliënt

Was hij de enige gek of was de hele wereld gek en hij niet? Waren we niet allemaal een beetje gek? Het is maar hoe je het bekijkt. Zolang het leven je toelachte, geen centje pijn. Maar dat leek hem niet gegund...

LMR_2017_447382F

Ik laat mijn ouders achter als ik Marokko voorgoed verruil voor Nederland. Mijn zussen wonen al in Nederland. Het bevalt me hier; ik heb een leuke baan bij Van der Valk en eigenlijk gaat het best aardig in mijn leven. Maar dan gebeurt er iets in mijn hoofd. Ik word ziek. Psychisch ziek. Ken je dat liedje? El mondo loco? Zo is het, zo is het... Ik kom terecht bij Parnassia, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg in Den Haag. Het kost behoorlijk wat tijd, maar dan krijg ik, langzaam maar zeker, mijn leven toch weer op de rails. Ik verhuis eerst naar een pension waar ik iedere week de lokale krant tot op de letter spel, op zoek naar een zelfstandige woonruimte. Ondertussen lukt het me via de sociale werkplaats om weer werk te krijgen. Ik heb groene vingers en kan aan de slag bij een groenvoorzienier. Ik zorg ervoor dat alles netjes blijft. Het park rondom het bekende Instituut Clingendael bijvoorbeeld. Dat is mijn werk, ik ben er trots op en draag mijn oranje jasje van Omni Groen met plezier. Minstens zo trots ben ik op de woning die ik kort daarna vind. Ja, ik had een diepe inzinking maar nu gaat het echt weer beter met me.

Wat het leven precies met je voor heeft, weet je nooit. Zoals het overlijden van mijn vader. Zo plotseling. Ik heb geen geld om naar Marokko te gaan en dat voelt niet goed. Wat te doen? Overspoeld door een golf van verwarring kus ik alle muren in mijn huis en vertrek ik naar Duitsland, naar een jeugdvriend uit Marokko.

Het loopt toch anders. Ik raak in de war. Behoorlijk in de war. Verdwaald in alle opzichten eigenlijk. De politie haalt me van de straat en neemt me mee; mijn jeugdvriend zal ik niet zien. Na een paar dagen cel zet de Duitse politie mij af bij de grens. Maar naar huis gaan, dat wil ik niet. Het wordt Parijs. Daar gaat het niet veel beter en al snel beland ik in het Paviljoen Schizofrenique. Tja, schizofrenie, zijn we niet allemaal een beetje schizofreen? El mondo loco. Zo is het, zo is het... Na drie maanden zijn ze klaar met me en word ik naar huis gestuurd, terug naar Nederland. Zonder huissleutels, zonder uitkering en zonder werk. Het park van Clingendael wordt door iemand anders netjes gehouden. Ik kom mijn zussen onder ogen. Ziek van bezorgdheid waren ze.

**.....ER VERSCHIEEN EEN REDDENDE ENGEL
DIE ZORGEDE DAT IK EEN PLEKJE IN EEN
PENSION KREEG EN DIE ME IN CONTACT
BRACHT MET LIMOR.**

opgelucht en kwaad tegelijk. Het is ook niet niks wat er allemaal is gebeurd. Zelf heb ik m'n stem verloren; ik ben letterlijk sprakeloos. Waar moet ik leven? Wordt het Centraal Station van Den Haag mijn nieuwe onderkomen? Een leven tussen junks en andere daklozen? Het lijkt er wel op. Maar dan verschijnt een reddende engel voor mij, in de vorm van een voorganger van het Leger des Heils. Zij zorgt dat ik een plekje in een pension krijg en brengt me in contact met een medewerker van LIMOR die me kan helpen de ergste puinhopen in mijn leven op te ruimen. Deze begeleider ondersteunt me op een fijne manier en ik merk dat ik mijn stem weer terugkrijg. Ik maak de overstap van het pension naar een woonvorm van LIMOR, welke ik al snel mag vervuilen voor de nieuwbouwlocatie van LIMOR aan de Scheveningse Badhuisstraat. Komt alles dan toch nog goed?

Ik vind het fijn in de woonvorm en in Scheveningen. Mensen kennen me hier allemaal. Bij de feestelijke opening van de nieuwe opvanglocatie heb ik zelfs de lokale krant gehaald. Echt, ik ben een tevreden mens. Ik woon hier al heel lang en denk dat ik hier nog heel lang blijf wonen. We doen ons best en God doet de rest.

Het is tijd om me aan te kleden en loop naar mijn garderobekast; alles keurig geordend. Ik hou ervan om mijn kleding op te vouwen en in stapels te rangschikken. Een uitgebreide collectie schoenen naast de bank wacht geduldig op mijn keuze. Wat zal ik aantrekken? Mijn oog valt op het bordeauxrode pak met bijpassende stropdas en een subtiel zijden sjaaltje. Iets kleur op deze grijze dag kan geen kwaad. Het oranje jasje van de groenvoorziening hangt nog steeds op de stoel. Achter mij, in een fotolijstje boven de bank, lacht mijn reddende engel me vertrouwd toe.

WAT ER KAN ONTSTAAN ALS JE DE WENS VAN EEN CLIËNT SERIEUS NEEMT...

Door Hanne van Oorspronk,
trajectondersteuner, Regio Noord

IK WIL EEN BOOT! is geen alledaags verzoek van een cliënt. Moet je dat serieus nemen als begeleider? Hoe ver moet je gaan? Kun je in die wens meegaan en je eigen sterke mening opzij leggen? Ik ben de uitdaging aangegaan en heb Jan, mijn cliënt, bijgestaan. Die blik van hem, toen hij begreep dat ik het beste met hem voorhad en dat ik mij, ondanks mijn aanvankelijke twijfels, wilde inzetten voor zijn wens, was onbetaalbaar.

Het begint met vertrouwen

Alle mailtjes die Jan mij in het begin stuurde, eindigden stevast met de boodschap *Ik wil een boot!* In *capslock* welteverstaan. Eerst dacht ik: Ja vriend, dat kan je wel willen, maar kom eerst met een realistisch voorstel. Je hebt eerst een postadres nodig zodat je een uitkering kunt aanvragen. Van daaruit kijken we wel verder. Maar Jan was zo gefocust op de boot, dat ik besepte dat ik eerst zijn vertrouwen moest zien te winnen, voordat we de nodige stappen konden maken.

Plan A en plan B

Ik zei tegen Jan: 'We maken twee plannen. Plan A: we onderzoeken de mogelijkheden voor een lening of fonds om een boot te kunnen kopen. Lukt dat niet, dan schakelen we over op plan B, een tijdelijke woning van waaruit jij zelf kan sparen voor een boot.' Daarmee liet ik hem zien dat ik zijn wens serieus nam, want in het begin wantrouwde hij mij en dacht dat ik hem alsnog in een woning wilde stoppen. Toen hij doorkreeg dat we hetzelfde doel voor ogen hadden, wilde hij meewerken. De eerste stap was een postadres zodat een uitkering kon worden aangevraagd.

Out of the box

We vroegen via de Sociale Dienst bijzondere bijstand aan voor het kunnen kopen van een boot. Maar we kregen nul op het rekest. Uiteindelijk klopten we bij Stichting Urgente Noden aan, SUN. Ik gaf aan dat ik iemand nodig had die *out of the box* kon denken en dat lukte, al moest het bestuur wel worden overtuigd van het plan. SUN en het Hazewinkelfonds waren bereid mee te werken

en het Hazewinkelfonds gaf een bedrag om een boot van te kopen. Via het Papefonds kregen we geld om een laptop aan te schaffen, zodat Jan via internet zijn jacht op een boot kon starten.

Niet altijd makkelijk

Tijdens dit proces kregen we veel verbaasde en soms ook negatieve reacties, ook van instanties. Waarom wilde LIMOR hieraan meewerken! Zelf moest ik in het begin ook omschakelen. LIMOR werkt vraaggericht en daaraan wil ik me natuurlijk conformeren. Ook al was het aanvankelijk niet makkelijk om mijn eigen ideeën en vooroordelen opzij te zetten. Maar wie ben ik om Jan te verplichten om in een huis te wonen als dat hem niet gelukkig maakt? Mijn twijfels aan het begin heb ik ook met Jan besproken. Maar Jan weerlegde deze elke keer weer en gaf aan dat een boot is wat hem gelukkig maakt. Ook bespraken we de randvoorwaarden: hoe doe je het met de verwarming, met koken, wassen, enzovoort.

Niet bang voor 'Ja, maar'

Deze case leerde mij de werkelijke waarde van het volgen van de hulpvraag van onze cliënten. Ook heb ik geleerd hoe belangrijk het is om in ons werk *out of the box* te denken, waarin niet-voordehand liggende oplossingen vaak de enige oplossing zijn. Inmiddels heb ik meer van deze situaties meegemaakt en merk ik dat ik sneller en makkelijker creatief kan denken. Ik ben niet meer bang voor de Ja-maar's.

-----IK HEB GELEERD HOE
BELANGRIJK HET IS OM IN ONS
WERK OUT OF THE BOX TE DENKEN,
WAARIN NIET-VOORDEHAND LIGGENDE
OPLOSSINGEN VAAK DE ENIGE
OPLOSSING ZIJN.

NIET LANGER TUSSEN WAL EN SCHIP

Jan Roke, cliënt

Als je geen dak boven je hoofd hebt, lijk je voor veel mensen meteen een alcoholverslaafde met drugsproblemen. Dat ontvond Jan aan den lijve. Terwijl hij door domme pech op straat belandde. Goed, hij had een detentieverleden en losse handjes, maar voor alles was hij gewoon een man met een behoefte aan vrijheid. En dat is voor Jan iets anders dan wonen tussen vier muren.

LMR_2017_439820R

Ik woon met mijn partner in een woning en we krijgen nieuwe burens. Dat is niet best; het botert voor geen meter. We ontdekken veel overlast en ik kan me niet goed beheersen. De politie komt tussenbeide en adviseert mij om even af te koelen op een camping. Dat doe ik. Als ik terugkom, is de overlast er nog steeds en ik weiger daarom nog huur te betalen. De huurachterstand loopt op en dus worden we uit de woning gezet. Mijn partner trekt in bij haar dochter en ik koop een boot. Dat is meteen het einde van onze relatie.

Als ik drie jaar op mijn boot woon in Groningen, wordt deze onverwachts weggesleept en in beheer genomen door de provincie. Dat pik ik niet. Ik schakel de hulp van een advocaat in en ga het gevecht aan. Uiteindelijk krijg ik een schadevergoeding en kan ik mijn boot ophalen. Maar als ik daar aankom, schrik ik me dood. Mijn boot met alles erin is gezonken. In één klap ben ik alles kwijt, persoonlijke dingen, foto's van vroeger, en – het allerergste – spullen van mijn overleden ouders.

Ik ben meteen dakloos, zwerf rond en verblijf af en toe bij kennissen. Dan kan ik tijdelijk terecht in de schuur van de woning van mijn ex-partner. Ik zoek hulp en kom bij LIMOR terecht. Ik heb nooit eerder aan hoeven kloppen bij iemand, had altijd alles op een rijtje. Het enige dat ik wil is een nieuwe boot en ik heb op dat moment nog niet het idee dat LIMOR dit begrijpt. Ook voel ik nog veel woede in me; alles wat me lief is, is me afgenomen. Bij mij moet alles 'nu', dus als ik hoor dat mijn plan voor een nieuwe boot niet meteen zal lukken, is dat zuur. Ik wil ijzer met handen breken en besef me dat dit niet altijd kan. Eerst zijn een postadres en een uitkering nodig.

Dan komt iemand anders van LIMOR. Hanne heet ze. Hanne wil me helpen. Ik ben wat afwachtend. Maar dan zie ik wat ze doet. Ze regelt een afspraak met Stichting Urgente Noden en vanuit het Hazewinkelfonds krijg ik geld voor een boot. Wat een stap. Ik kan een boot kopen! Met inboedel en al; zelfs een gasstel en een gaskachel lukt nog. Nu nog een vaste ligplaats, het volgende obstakel. Men kijkt naar mij als een

voormalig dakloze met problemen; het feit dat ik niet aan de alcohol en drugs zit en gewoon door domme pech mijn vorige boot ben kwijtgeraakt, telt kennelijk niet.

De volgende tegenvaller dient zich aan. De nieuwe boot blijkt een lek te hebben. We vragen bij de gemeente een voorschot om de reparatie uit te kunnen voeren, maar dit wordt afgewezen. Als ik het gevoel heb dat mij onrecht wordt aangedaan, word ik boos en kan ik onredelijk reageren. Hanne kan mij gelukkig heel snel tot rust krijgen. Ze weet precies hoe ze mij moet sturen en mij inzicht kan geven. Achteraf denk ik dan: Hanne, je hebt toch gelijk. Dat vertrouwen heeft ze mij gegeven.

LIJKT HET FEIT DAT IK NIET AAN DE ALCOHOL EN DRUGS ZIT EN GEWOON DOOR DOMME PECH MIJN VORIGE BOOT BEN KWIJTGERAAKT, TELT KENNELIJK NIET.

Met Hanne ga ik toch weer op zoek naar mogelijke oplossingen voor de kapotte boot. Het lukt om de reparatiekosten te laten betalen door het LIMOR-fonds. Ik heb een achtergrond als lasser en automonteur en kan de reparatie zelf uitvoeren. Ik ben zo blij met deze oplossing en beloof meteen om het geld te beschouwen als een lening en om het terug te betalen. Als ik het lek heb gerepareerd, breng ik de boot naar Groningen-stad, waar ik om de drie dagen een nieuwe plek moet zoeken. Ondertussen zoek ik met Hanne verder naar een vaste ligplaats buiten de stad, omdat inmiddels wel duidelijk is dat het in de stad onmogelijk is. Ik weet dat dit traject langer duurt dan het vinden van een woning. Maar dit is wat ik wil en doe ik vol overtuiging. Als straks de boot te plek ligt en ik de rust weer voel, ga ik op zoek naar werk en naar meer contacten. Van nature ben ik een gezelschapsmens; het eenzame bestaan dat ik door deze omstandigheden nu leid, past niet bij me. Dus ik ben er nog niet, maar mijn droom komt steeds een stapje dichterbij.

UITSPREKEN. DOORSPREKEN. AFSPREKEN.

*Door Frans Smeltekop,
cliëntvertrouwenspersoon Rots Ondersteuning bv (i.o.v. LIMOR)*

Sinds 2014 ben ik werkzaam als cliëntvertrouwenspersoon (cvp) voor LIMOR. Mijn bijdrage aan dit jaarbericht is een zo objectief mogelijke weergave van mijn werkzaamheden en ervaringen van het afgelopen jaar. Het is een verkorte weergave van enkele pagina's uit het jaarverslag 2017 van Rots Ondersteuning bv.

.....WE WILLEN LEREN VAN KLACHTEN
DIE VEELAL GAAN OVER DE BEGELEIDER ZELF
OF OVER DE WIJZE WAAROP DEZE BEGELEIDT.

Klachten en onvrede

Afgelopen jaar zijn er aanmerkelijk meer uitingen van onvrede geweest en zijn er meer klachten ingediend dan voorgaande jaren. Voor de toename heb ik geen verklaring. Het gaat om klachten en onvrede met betrekking tot het handelen, uiten en gedragen van de begeleider(s) ten opzichte van de cliënt en om hoe de cliënt de begeleiding ervaart. Bij organisatieregels gaat het over zaken als: logés, huisdieren, ontvangen van visite, beleid t.a.v. blowen en dergelijke.

Advies

Elk jaar schrijf ik een advies op basis van een analyse van hetgeen ik gedurende het afgelopen jaar heb signaleerd. Mijn adviezen hebben altijd betrekking op de zorgrelatie tussen hulpvrager en hulpverlener. Klachten gaan veelal over de begeleider zelf en/of de wijze waarop deze begeleidt. Dit bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van zorg. Anders gezegd: oog hebben voor het behalen van gestelde doelen én voor de wijze waarop dat wordt gedaan. Het verschil tussen af en toe een arm vastpakken ter ondersteuning of de arm op de rug draaien en zeggen wat de cliënt moet doen.

Zelfreflectie

Het succes van LIMOR's begeleidingsmethodiek komt qua uitvoer in de praktijk neer op de vaardigheden van de begeleider. Hóé deze de cliënt stimuleert, motiveert en diens vertrouwen wint. Zelfreflectie van de begeleider is hierbij een *must*. Zeker als er een klacht is ingediend, kan niet aan zelfreflectie worden ontkomen. Uit mijn ervaring blijkt dat niet elke begeleider dit makkelijk vindt. Ongeveer de helft van de medewerkers heeft hier in meer of mindere mate moeite mee.

Openheid

Mijn advies gaat over het leren van klachten; over het profiteren van hetgeen de cliënt teruggeeft. Mijn advies is de kwaliteit van de individuele zorgverlening te benoemen tot een van de aandachtspunten van 2018. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, zoals de nieuwe klachtenprocedure die volledig overeenkomt met de Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen in de Zorg. Een van de doelstellingen van deze wet betreft openheid over klachten en ongewenste gebeurtenissen en ervan leren om de zorg te verbeteren.

Leren

Ik adviseer ook om klachten en incidentmeldingen, naast deze te analyseren, standaard na te bespreken met alle betrokkenen, nadat de casus is afgewikkeld. Het op een centraal punt vastleggen van alle klachten en melding incidenten én het standaard analyseren van de klacht in combinatie met een nabespreking, waarborgt het uitgangspunt van de nieuwe klachtenregeling: openheid zodat iedereen ervan kan leren. Hier ruimte aan geven en faciliteren waar nodig, draagt bij tot het bewaken en waarborgen van de kwaliteit van zorg in de volle breedte. De zorg waar LIMOR voor staat.

ZOOM!

Door Dirk Huisman,
voorzitter Raad van Bestuur / algemeen directeur

Je leest tegenwoordig nogal wat evaluatierapporten over de WMO en de gesteldheid van de zorg aan de zwakkeren in onze samenleving. Nu wil ik niet die rapporten gaan bespreken, want daar kun je alle kanten mee uit. Positief of kritisch, tevreden of ontevreden, noem alle tegenstellingen maar op. Eenieder kijkt vanuit zijn eigen context en beleving naar dat wat hem overkomt. Gelijk hebben of gelijk krijgen; het is maar net wie het voor het zeggen heeft.

___MENSEN IN HUN EIGEN KRACHT ZETTEN
IS EEN MOOI STREVEN, MAAR VAAK EEN
CONTAINERBEGRIIP ZONDER ENIGE INHOUD.

Overgang

Wat heeft de overgang van de AWBZ naar het gemeentelijk regime van de WMO ons dan gebracht? De decentralisatie van 2015 bracht ons de participatiewet; een enorme bezuinigingsoperatie en een enorme toename van de rompslomp der bureaucratie. Een grote diversiteit aan offerte- en aanbestedingstrajecten, uitgebreide registraties, declaratie- en verantwoordingseisen. De specifieke hulpverlening aan de cliënten van de maatschappelijke opvang had in de jaren daarvoor een professionaliseringsslag ondergaan. In hoge mate gestimuleerd door de plannen van aanpak vanuit het rijk en de grote steden. Hulp aan daklozen via een persoonsgerichte aanpak en het tegengaan van verloedering.

Badwater

De WMO, de wet die er opgericht is de burgers voortdurend op hun eigen vermogens aan te spreken, te stimuleren en in beweging te laten komen, te laten participeren, gaat voorbij aan beperkingen van mensen. Mensen in hun eigen kracht zetten is een mooi streven, maar vaak een containerbegrip zonder enige inhoud. Ik wil niet zeggen dat vroeger alles beter was, maar we hebben wel wat met het badwater weggegooid. Niet gehinderd door enige kennis zijn beleidsmakers aan de gang gegaan het wiel op vele plaatsen opnieuw uit te vinden. Gemeentelijke beleidsvrijheid noemt men dat. De kwaliteit van zorg en de kwaliteit van attitude wordt allang niet alleen meer bepaald door professionele standaarden of intrinsieke motivatie van de hulpverlener. De financiers hebben de overheersende stem, de zorg is vervallen tot productie-eisen, verantwoording, targets en rechtmatigheid.

Kunstje

De huidige samenleving heeft een fixatie op individuele autonomie, zelfbeschikking, zelfredzaamheid en participatie. Bij hulp aan de sociaal zwakkeren gaat het om relationele verbondenheid. De begeleiding van deze mensen is een kunst, een kunde en geen kunstje dat je kunt overlaten aan vrijwilligers, mantelzorgers en niet-professionals. Het gaat om vakmanschap en relationele verbondenheid; dat geeft een ander licht op zorg, begeleiding en ondersteuning. En dan dus ook een andere invulling van de begrippen die daar mee van doen hebben zoals: verantwoordelijkheid, afhankelijkheid, betrokkenheid en waardigheid.

Evenwicht

Maatschappelijke Opvang gaat over de omgang met het alledaagse, gaat over het ontwarren van sociale knopen, gaat over mensen met hun multiple problematiek weer in de menselijke bereikbaarheid en maatschappelijke mogelijkheden te betrekken. Nu het stof rond de transitie begint op te trekken, is het de kunst om uit te zoomen, voorbij de eigen context en beleving. Om de kosten en de baten in een werkelijk evenwicht te brengen. Hierbij gaat het om samenwerken en het verbeteren van de dialoog tussen overheid, zorgorganisatie en cliënten; om vertrouwen in elkaar en de juiste taxatie tussen weldoen en zelfbeschikking.

WENSENBOOM

Een bezoekje aan de kapper of met je kinderen naar de bioscoop. Een dagje naar een pretpark of een subtropisch zwemparadijs. Voor veel mensen zijn dergelijke uitjes heel gewoon. Voor mensen met weinig inkomsten of financiële problemen zijn ze domweg niet haalbaar. De wensenboom voor cliënten brengt daar verandering in.

Enkele reacties van cliënten

"ZO ONTZETTEND GENOTEN, DANK JULLIE WEL."
"DE MOOISTE DAG SINDS JAREN."
"AL MET AL FANTASTISCH. MIJN BEGELEIDER
EN WENSENBOOM: HARTELIJK DANK."

LMR_2017_973321A

Motivatie

De wensenboom is speciaal voor cliënten van LIMOR. Zij kunnen hun lang gekoesterde wens kenbaar maken aan de Wensenboomcommissie en de wens motiveren. Veel is mogelijk tot een bepaald bedrag, echter wensen tot aanschaf van een bepaald product worden niet verwezenlijkt. De commissie doet haar uiterste best om de wensen in vervulling te laten gaan.

In vervulling

In 2017 zijn 44 wensen ingediend, waarvan 33 zijn goedgekeurd. Van de 33 wensen zijn inmiddels 30 in vervulling gegaan, drie wensen zijn meegenomen naar 2018. Iets meer dan de helft betreft wensen van alleenstaanden, iets minder dan de helft zijn vervuld voor een gezin met (klein)kinderen en een wens van een koppel is in vervulling gegaan.

Afgewezen

Elf wensen zijn afgewezen. De redenen zijn onder andere dat een wens na de sluitingsdatum van de Wensenboom werd ingediend of nadat men zelf inmiddels het dagje uit had georganiseerd of omdat men al eerder een wens vervuld heeft gekregen. Enkele wensen betroffen het verzoek om financiële bijstand en het willen aanschaffen van een product.

Wat een feest!

Welke wensen zijn in 2017 uitgekomen? Veel mensen wilden er graag gewoon op uit trekken of een keer ergens overnachten met ontbijt. Verder werden familiebezoekjes, een bezoek aan een sauna, een schoonheidssalon, een theater en een pretpark/dierenpark goedgekeurd. Drie keer werd gekozen om een keer lekker uit eten te gaan.

Er is besloten om de Wensenboom ook in 2018 te handhaven.

KIJK OP FINANCIËN: POSITIEF RESULTAAT

Door Henk Wijma,
directeur financiën

De spanning tussen markttarieven en de kosten die we als organisatie maakten leidde voor het boekjaar 2017 tot een structureel begrotingstekort. Het uitvoeren van maatregelen voor een nog betere bedrijfsvoering hebben geleid tot een uiteindelijk positief resultaat over 2017.

Dit en het begrotingsoverschot 2018 geven op dit moment geen aanleiding voor het treffen van extra maatregelen.

Structureel

De oplossing voor het structurele tekort is aangekondigd in de tweede Kaderbrief 2017: er zijn enkele maatregelen benoemd die, eenmaal uitgevoerd, zouden leiden tot een structureel en positief effect op de exploitatie. In grote lijnen hebben deze maatregelen alles te maken met het terugdringen van de overhead en een herinrichting van het aantal en de omvang van onze vraag-gestuurde eenheden, de VGE's.

Begroting 2018

De begroting 2018 is gebaseerd op een omzet van ongeveer € 25 miljoen. Dit is een stijging van 4% ten opzichte van de werkelijke omzet van 2017: € 24 miljoen. Ter vergelijking: in 2016 was de werkelijke omzet € 21 miljoen. Ondanks de stijgende tendens in de omzet blijft de marge beperkt: de werkelijke marge over 2017 bedraagt 1% en de begrote marge 2018 bedraagt 1,8%. We streven naar een marge van 3% om eventuele risico's in de bedrijfsvoering voor de langere termijn beter te kunnen opvangen.

Gezonde balans

Maatregelen blijven noodzakelijk voor de beheersing van de risico's in de lopende exploitatie. Zo is bij een aantal VGE's de schaal te klein om op termijn een financieel gezonde bedrijfsvoering te kunnen inrichten. We zullen moeten kijken hoe we een gezonde balans kunnen creëren in de totale mix van ons diverse aanbod, waarin 'zorgproducten' met een laag tarief voldoende gecompenseerd worden door de opbrengsten van zorgproducten met een hoog tarief.

Targets

In de bedrijfsvoering is blijvend aandacht nodig voor dat wat er jaarlijks uiteindelijk onder aan de streep staat. Denk aan het halen van de targets door de begeleiders en aan het beheersen van het ziekteverzuim. Daarnaast hebben we voortdurend een juiste balans te vinden tussen de productie enerzijds en de inzet van de mensen, zowel kwalitatief als kwantitatief bekeken.

WE ZULLEN MOETEN BEKIJKEN
HOE WE EEN GEZONDE BALANS KUNNEN
CREËREN IN DE TOTALE MIX VAN ONS
DIVERSE AANBOD.

Meer informatie over bestuur, toezicht en bedrijfsvoering staat in ons online jaarverslag op limor.nl

TOT SLOT: HET MAG NOG WEL WAT MEER ZIJN

Namens alle medewerkers van LIMOR

Meer aandacht, meer begrip en meer middelen. Dat is, zoals Dirk Huisman in het voorwoord al schreef, nodig voor de doelgroep waarvoor we onze zorg blijven ontwikkelen. Een bijzondere doelgroep met bijzondere verhalen in bijzondere situaties, die, als je inzoomt, uit gewone mensen bestaat die natuurlijk niets liever willen dan (weer) iets van hun leven maken.

De mens is een sociaal wezen wat in de basis andere mensen nodig heeft. Voor een buitenstaander kan het lijken alsof dit niet geldt voor onze cliënten, doordat een buitenstaander soms een tegengestelde beweging ziet, zoals minder sociaal of zorg mijndend gedrag. Wij weten dat dit bewegingen uit onmacht zijn en de enige beweging is die zij op dat moment kunnen of konden maken. Wat niet betekent dat zij niet anders zouden willen.

Mogelijk was u al geen buitenstaander en na het lezen van dit jaarbericht bent u het zeker niet meer. Wij hopen dat de aandacht die wij met dit jaarbericht vestigen op onze doelgroep, bij u en andere *professionals* en betrokkenen in de zorg, zal bijdragen tot meer begrip. Waardoor meer middelen beschikbaar komen om deze cliënten passende zorg te bieden voor duurzaam herstel. En ondertussen blijft onze radar in Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Zuid-Holland in beweging.

COLOFON

concept, conceptontwerp en tekst
volgklaas.nl

ontwerp, vormgeving, beeldbewerking en dtp
peperenpekel.nl

fotografie
shutterstock; eigen materiaal;
volgklaas.nl

druk
vandereems.nl

uitgave en copyright
LIMOR © 2018

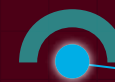
Het verhaal van Alice van der Horst, cliënt van LIMOR, is een bewerkte versie van het artikel in Vrouw van De Telegraaf, gepubliceerd op 8 maart 2018.

LMR_2017_336553H

LMR_2017_936625G

LMR_2017_007771A

Dit is het jaarbericht 2017 van LIMOR. Ons volledige jaarbericht 2017 is te lezen en te downloaden op onze website.

Meer weten? Samenwerken? Ideeën uitwisselen? Innoveren? Graag!

Neem contact met ons op.

limor.nl